

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

D. A. Tractatus De Privilegiis Ecclesiae

Zanchi, Lelio

Veronae, M. D. LXXXVI.

Centesimum Quintum Priuilegium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61627)

Centesimum Quintum Priuilegium.

ECCLÉSIA gaudet priuilegio, quæstio uertebatur inter Rectorem Ecclesiæ de Basseuilla, & antecessorem ipsius ex parte vna, & Priorem, & monachos de eodem loco ex altera super decimis non ualium parochiæ Ecclesiæ ipsius Rectoris, pendente lite coram iudicibus delegatis Abbas & conuentus maioris monasterii Turonensis quibus Prior, & monachi prædicti subsunt pro se, & membris suis obtinuerunt à sede Apostolica Indulgentiam, super huiusmodi decimarum perceptione, nulla mentione facta de ipsa huiusmodi quæstione, occasione huius indulgentiæ, Prior, & monachi præfacti decimas ipsas uendicare contendebant, cum Iudices super hoc dubitarent, dictus Rector significauit hoc Papæ. Vnde mādatur quibusdam Iudicibus, ut non obstante prædicta in negotio ipso procedant iuxta traditam sibi formam, cap. dilectus. ut lit. pend. nil inno. Huius decreti ratio fuit hæc cum indulgentia non fuerit facta mentio de decimis pro quibus quæstio uertebatur. Ideo Papa mandauit, ut ea non obstante iuxta formam traditam procedant. Alia ratio, quare priuilegium non extenditur ad causam pendentem, quia fuit imperatum super re litigiosa tacita ueritate. Alia etiam ratio, quia monachi fuerunt peruenienti, per conuentionem, & sic indulgentia illos non liberat cap. proposuisti. de for. comp. Hinc inferitur, † quod lite pendente priuilegium, uel Indulgentia super re litigiosa impetrata, mentione non habita de quæstione, non ualet cap. causam el. 2. de test. c. dudum de priuilegio. Priuilegium non ualet tacita compositione obtentum cap. ex multiplici de decimis.

1 † Priuilegium igitur non potest quis impetrare à communi Domino, uel prælato tamen ius alterius acquirere potest lite pendente per usucapionem, & alijs modis. ff. de re. uend. l. si post acceptam, & l. si autem §. i. ff. de pet. hered. l. si non mortis §. si.

2 † Et dicitur pendere lis etiam si sola citatio præcessit, ubi continebantur Principi oblate, uel libellus etiam ante litis contestationem in Auth. in med. lit. non fier. sac. forma, circa si. Et est uerum, quod † nulla innouatio impedit quin feratur sententia secundum iura, quæ obtinebant tempore litis motæ,

motu, vnde si Privilegium lite pendente, & postea pereat instantia iudicii, vel etiam sententia feratur pro impetrante privilegium, bene valebit privilegium, quod intelligitur, si in privilegio fuerit facta mentio de litis pendente. † Vel nisi privilegium fuisset emanatum motu proprio, sed cum dictum sit ex sola citatione litem pendere hoc ab omnibus non est ita receptum, & maxime per Host. per tex. singulare iuncta gl. in verb. novari Clem. 2. vt lit. pend. Dicit, quod quo ad impediendum vires privilegii a communi Domino, seu prelato impetrati lis dicitur pendere, postquam citatio emanavit a iudice, & peruenit ad partem, ita tamen, quod in citatione fuit expressa, super quibus rebus debet conveniri, nam tali citatione facta non est verisimile, quod communis Dominus, & prelatus voluerint in preiudicium cause privilegium concedere. † Quia decimæ prædiales de iure communi debentur Ecclesie Parochiali, in cuius parochia prædia sita sunt. Episcopo vero debetur quarta decimarum ad hoc cap. cum contingat, & quod ibi plene not. Abb. de decim. iniuncto cap. conquerente de offic. ordin. & cap. de quarta de præscrip. † Verum tamen est, quod prelatus potest impetrare privilegium pro membris sibi subiectis. † Et nimirum nam quilibet potest pro alio impetrare privilegium, & beneficia etiam sine mandato speciali, vt est gl. not. in cap. non nulli, & cap. ad aures de rescrip. facit tex. in cap. 1. de concessi. præbend. lib. 6. & quod not. Inno. in cap. ex conquestione de rest. spol. † Hoc est speciale in prelato superiore, vt etiam literas ad lites inferioribus ecclesiis, sine mandato speciali impetrare possit, vt in clem. 1. de rescrip. Ex quibus tamen literis aliquod preiudicium non inferatur parti litiganti. † Cum lis sit dirimenda secundum iura existentia tempore controuersie. † Nam privilegium quantumcunque generale non extenditur ad litem pendentem si de ea non facit mentionem, sed in presenti casu videtur. † Quod sine aliquo privilegio monachi obtinere debebant cum a iure communi sunt exempti super decimis noualium non soluendis, c. ex parte. de decimis. Solutio primo isti monachi erant rei, & ab eis decimæ periebantur noualium, & sic hoc casu obstat contrarium, cui patet responsio, quod forte erant talia noualia, que non excoluerat propriis manibus, vel sumptibus, quo casu non sunt privilegiati, vt d. cap. ex parte, vel dato, quod essent talia, forte presbyter dicebat. † Se præ-

præscripsisse contra priuilegium, quòd fieri potest, cap. accedentibus, & cap. si terra de priuileg. Secundo potest intelligi, quòd isti monachi erant actores, quod innuit tex. ibi perceptione, & ibi vendicare, &c. Et sic vendicabant sibi decimas noualium infra parochiam istius Rectoris, fortè allegantes præscriperunt decimas antiquas, & per consequens decimas noualium, quòd non erat verum, nec de iure procedit, vt in cap. cum contingat. de decim. Vel fortè simpliciter dicebant se præscripsisse illas decimas noualium, & non est ius qualiter intelligatur; quia per hoc non mutatur iuris intellectus, ex deductis habetur, quòd quæstio mota super aliqua re, terminanda venit, secundum iura existentia tempore controuersæ, non autem secundum ea, quæ impetrata forent lite pendente, nisi de litis pendencia mentionem facerent, & hoc hac ratione. † Nam quòd est impetratum non citata parte dicitur subreptitium, eo etiam maximè lite pendente.

S U M M A R I V M.

- 1 Appellans à sententia contra ipsum lata si ipse capit dissipare fructus possessionis, fructus sunt sequestrandi, donec causa appellationis fuerit terminata.
- 2 Appellatio est prouocatio de minori iudice ad maiorem.
- 3 Sequestratio fit etiam fructuum ciuiliu, videlicet pensionum mercedis & vecturæ.
- 4 Sequestratio regulariter est prohibita.
- 5 Sequestratio habet locum in multis casibus, quos ibi enumerantur.
- 6 Sequestratio fructuum non fit pauperi, ne fame moriatur.
Sequestratio non fit in fructibus pendentibus secundum nostrum statutum Veronæ in lib. 2.
- 7 Sequestratio fit de fructibus cum quæstio est de possessione vacante, & videatur iudici, quòd metus sit rixæ inter partes.
- 8 Sequestratio fit in causa appellationis si sit timor dilapidationis fructuum.
- 9 Sequestratio fieri potest propter contumaciam hæredis non cauentis legatario conditione pendente.
- 10 Sequestratio potest fieri de consensu partium.
- 11 Sequestratio fit propter inæqualitatem personarum.
- 12 Sequestratio cessat si fideiusor datur idoneus.
- 13 Fructus dilapidare dicitur qui eos conuertit in usum suum.
Fructus qui non possunt seruari.

Fructus

- 14 Fructus dicuntur depopulari quando in eis aliter versatur, quam soleat prudens pater familias.
 15 Sequestratio non fit in fructibus pendente appellatione ab interlocutoria.
 16 Sequesterium est impetrandum à Iudice à quo.

Centesimum Sextum Privilegium.

- I** ECCLESIA gaudet privilegio, quòd † si aliquis appellat à sententia còtra ipsum lata, ipse cepit dissipare fructus possessionis, dicitur, quòd fructus ab ipso sequestrandi sunt quousque appellationis causa fuerit terminata. cap. ab eo de sequest. poss. & fruct. Ratio istius decreti fuit, nam si sententia confirmabitur per iudicem ad quem, tenetur reus appellans restituere fructus perceptos cum ipsa re, à tempore litis contestatæ, C. de re. vend. l. Certum merito si ipsos dissipat fit sequestratio. Alia etiam mihi videtur ratio, & si lata est contra ipsum sententia, à qua exitit appellatum, timet dissipando fructus, ne confirmetur, ideo veniunt merito sequestrandi, sed quid ultra dicendum, sententia lata fuerat super possessione, & quando debetur fundus cum omni causa, pro ut hic intelligitur fructus, etiam debentur l. cui fundus, & ibi Angel. & Alex. ff. si cert. per. l. Sed et partus, & ibi Angel. ff. quòd met. causa l. Iulianus scribit si hominem, & in l. preterea. ff. de re. vend. Et, quòd veritas ita se habet apparet, quia lite pendente fructus rationabiliter sunt sequestrandi stante appellatione. † Quæ est prouocatio de minori iudice ad maiorem, ut not. gl. post alios in cap. 2. de consuetud. lib. 6. Et hic animaduertendum est, quòd res, quæ petitur non sequestratur. Sed tantum fructus sequestrantur, & sic ipse appellatus remanet in possessione, & custodia rei, si vero non agitur de re, fructus naturales producente, sed de prædijs vrbanis, vel de mancipiis, vel de æquis. † Tunc fit sequestratio fructuum civilium, videlicet pensionum mercedis, vecturæ, & c. tex. in cap. quoties. cl. 2. q. 6. † Si sequestratio regulariter est prohibita ut in l. 1. C. de prohib. sequest. Quare hic fuit concessa sequestratio fructuum. † Quia sequestratio secundum Specul. in multis casibus fallit in tit. de sequest. per tot. tit. de execut. sent. §. Nunc dicendum. Permittitur sequestratio

N n contra